

2. Коваленко А. Ідентифікація ризиків діяльності лізингових компаній / Матеріали конференції “Economics & Management 2011” (EM-2011), 24-26 November 2011, Lviv, с. 32-35.
3. The Use of Leasing Amongst European SMEs / Oxford Economics.-Eurostat / Access to Finance Statistics. 2015. Режим доступу: <http://www.leaseurope.org/Leaseurope%20SME%20Report%20Key%20Findings.pdf>
4. Leaseurope response to the European Commission consultation on the finalisation of Basel III [Електронний ресурс]. Leaseurope Brussels, 12 April 2018, 14 с. Режим доступу: http://www.leaseurope.org/uploads/documents/PSC/pp180412_LEA_Basel%20IV.pdf
5. EU-Wide Stress Test Aggregate Report, Aggregate Report. 2011EBA, 2011, 13 p. Режим доступу: https://eba.europa.eu/documents/10180/15935/EBA_ST_2011_Summary_Report_v6.pdf/54a9ec8e-3a44-449f-9a5f-e820cc2c2f0a
6. Li, Kai and Tsou, Chi-Yang. Leasing as a Risk-Sharing Mechanism. – July 1, 2019. Режим доступу: SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3416247> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3416247>
7. Закон України Про фінансовий лізинг. Верховна Рада України. Закон від 16.12.1997 № 723/97-ВР.
8. Кишакевич Б. Ю., Мігулка О. О. Лізинг в епоху цифрової економіки: перспективи та напрями розвитку // Економічний простір, N 141.- 2019.- С.183-195.
9. Кишакевич Б. Ю. Стрес-тестування кредитного портфеля банку на основі багатофакторних моделей // Економічний простір : зб. наук. праць. Дніпропетровськ : ПДАБА. № 45. 2011. С. 161–171.
10. Тригуб О. В. Організаційні аспекти ризик-менеджменту при наданні лізингових послуг. БІЗНЕСІНФОРМ № 6, 2014. – с. 365-371.

References:

1. Підсумки 2018 року лізингодавців - учасників Асоціації [Results of 2018 of lessors - members of the Association Підсумки 2018 року лізингодавців – учасників Асоціації], Сайт Українського об'єднання лізингодавців - Website of the Ukrainian Association of Lessors. Retrieved from: <http://uul.com.ua/2019/pidsumky-2018-roku-lizynhodavtsiv-uchasnykiv-asotsiatsiyi/>
2. Kovalenko A. (2011) Identyfikaciya ryzykiv diyalnosti lizynhovih kompanij [Risk identification of leasing companies], Materials of the conference “Economics & Management 2011” (EM-2011), 24-26 November 2011, Lviv, p. 32-35.
3. The Use of Leasing Amongst European SMEs, Oxford Economics(2015), Eurostat, Access to Finance Statistics. Retrieved from: <http://www.leaseurope.org/Leaseurope%20SME%20Report%20Key%20Findings.pdf>
4. Leaseurope response to the European Commission consultation on the finalisation of Basel III. Leaseurope Brussels, 12 April 2018, 14 p. Retrieved from: http://www.leaseurope.org/uploads/documents/PSC/pp180412_LEA_Basel%20IV.pdf
5. EBA, 2011 EU-Wide Stress Test Aggregate Report, Aggregate Report (2011), p. 13. Retrieved from: https://eba.europa.eu/documents/10180/15935/EBA_ST_2011_Summary_Report_v6.pdf/54a9ec8e-3a44-449f-9a5f-e820cc2c2f0a
6. Li, Kai and Tsou, Chi-Yang. Leasing as a Risk-Sharing Mechanism (July 1, 2019). Retrieved from: SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3416247> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3416247>
7. Zakon Ukrainy pro lizing [Law of Ukraine on financial leasing]. Verkhovna Rada of Ukraine. 16.12.1997 № 723/97-BP.
8. Kyshakevych B. and Mihulka O. (2019). Lizing v epohu cifrovoi ekonomiky: perspektyvy ta napriamy rozvytku [Leasing in the Digital Economy: Perspectives and Directions for Development], Ekonomichnyi prostir [Economic space], V. 141, p. 183-195.
9. Kyshakevych B. (2011). Stres testuvannia kredytnoho portfelia banku n osnovi bahatofaktornykh modelei [Stress testing of bank loan portfolio based on multifactor models], Ekonomichnyi prostir [Economic space], V. 45. p. 161–171.
10. Trihub O. (2014). Orhanizacijni aspekty ryzyk-menedgmentu pri nadanni lizynhovih posluh [Organizational aspects of risk management in the provision of leasing services]. BIZNESINFORM, V. 6, p. 365-371.

Рецензент д.е.н., професор Кишакевич Б.Ю.

DOI: <https://doi.org/10.36910/6765-2308-8559-2019-4-32>

УДК 336.025:351.863

Полторак А.С., к.е.к, доцент

Миколаївський національний аграрний університет

ЕКСПРЕС-АНАЛІЗ СТАНУ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Стаття присвячена розробленню методичного підходу до експрес-оцінки стану фінансової безпеки України, який базується на застосуванні поліноміальної ступеневі кореляційно-регресійної моделі, в якій використано обмежену кількість індикаторів, обраних із сукупності показників стану фінансової безпеки України, запропонованих у Методиці, рекомендованій до використання Міністерством економічного розвитку і торгівлі у процесі оцінки стану економічної безпеки. Доведено та обґрунтовано, що застосування запропонованого методичного підходу до експрес-оцінювання стану фінансової безпеки України дозволяє отримувати оперативні та достовірні дані щодо зміни стану фінансової безпеки, які доречно використовувати у процесі подальшої розробки заходів щодо зміцнення стану фінансової безпеки України, на основі обмеженої кількості індикаторів.

Ключові слова: фінансова безпека; економічна безпека; національна безпека; експрес-оцінка; аналіз стану фінансової безпеки.

Poltorak A.

EXPRESS ANALYSIS OF THE STATE OF UKRAINE'S FINANCIAL SECURITY

The article is devoted to the development of a methodological approach to the rapid assessment of the financial security of Ukraine, based on the application of a polynomial degree correlation-regression model, which uses a limited number of indicators selected from the set of indicators of the financial security of Ukraine, proposed in the Methodology recommended for use by the Ministry development and trade in the economic security assessment process. It is proved and substantiated that the application of the proposed methodological approach to the rapid assessment of the financial security of Ukraine allows to obtain prompt and reliable data on changes in the financial security, which should be used in the process of further development of measures to strengthen the financial security of Ukraine, based on a limited number of indicators.

Key words: financial security; economic security; national security; express evaluation; financial security analysis.

Полторак А.С.

ЭКСПРЕСС-АНАЛИЗ СОСТОЯНИЯ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ УКРАИНЫ

Статья посвящена разработке методического подхода к экспресс оценке состояния финансовой безопасности Украины, основанного на применении полиномиальной степенной корреляционно-регрессионной модели, в которой использовано ограниченное количество индикаторов, выбранных из совокупности показателей состояния финансовой безопасности Украины, предложенных в Методике, рекомендованной к использованию Министерством экономического развития и торговли в процессе оценки состояния экономической безопасности. Доказано и обосновано, что применение предложенного методического подхода к экспресс оценке состояния финансовой безопасности Украины позволяет получать оперативные и достоверные данные относительно изменения состояния финансовой безопасности, которые уместно использовать в процессе дальнейшей разработки мероприятий по укреплению состояния финансовой безопасности Украины, на основе ограниченного количества индикаторов.

Ключевые слова: финансовая безопасность; экономическая безопасность; национальная безопасность; экспресс-оценка; анализ финансовой безопасности.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. У Методиці, запропонованій Міністерством економічного розвитку і торгівлі для оцінки стану економічної безпеки [10], для розрахунку інтегрального показника стану фінансової безпеки України використовується 32 індикатори різних типів у різних сферах фінансової системи. Ситуація ускладнюється тим, що окремі вхідні статистичні дані, які використовуються у процесі розрахунку цих індикаторів, публікуються із суттєвим запізненням, деякі дані взагалі не визначаються або визначаються із суттєвим спрощенням. Так, наприклад, індикатор стану грошово-кредитної безпеки «Обсяги вивезення за межі країни фінансових ресурсів» повинен розраховуватись відповідно до Методичних рекомендацій щодо комплексної оцінки обсягів непродуктивного відпливу (вивезення) фінансових ресурсів за межі України [6], однак, за результатами робочих зустрічей Міністерства економічного розвитку і торгівлі з експертами НБУ прийнято рішення відмовитись від здійснення комплексної оцінки, залишивши виключно легальну частину відпливу ресурсів на основі платіжного балансу України. Все це ускладнює процес оцінки стану фінансової безпеки України, а також не може забезпечити оперативність розрахунків.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Проблема аналізу стану фінансової безпеки держави активно досліджується вітчизняними та закордонними вченими, серед яких: О. Барановський, О. Підхромний, М. Єрмошенко, К. Горячева, А. Зайко [7], І. Король [2], В. Паламарчук, Т. Манукян [8] та інші.

Однак, необхідно зауважити, що на нашу думку, з огляду на вищевикладене, на часі розробка методики експрес-оцінки стану фінансової безпеки України, яка б забезпечила оперативність розрахунків, можливість якісного прогнозування на основі скороченої кількості індикаторів.

Цілі статті. Метою роботи є розробка методичного підходу до експрес-оцінки стану фінансової безпеки України, який базується на застосуванні поліноміальної степеневій кореляційно-регресійної моделі, в якій використано обмежену кількість індикаторів, обраних із сукупності показників стану фінансової безпеки України, запропонованих у Методиці, рекомендованій до використання Міністерством економічного розвитку і торгівлі у процесі оцінки стану економічної безпеки.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

На першому етапі ми маємо переконатись, що обрані з сукупності індикаторів стану фінансової безпеки України фактори, які будуть використовуватись у процесі побудови поліноміальної степеневій кореляційно-регресійної моделі, є кількісно вимірними та не перебувають у точній функціональній залежності [11, с. 478; 5; 9]. Коефіцієнти кореляції між парами факторних ознак та інтегральним індексом стану фінансової безпеки України визначено за формулою (1).

$$r(i, j) = \frac{\sum_{l=1}^n (x_i^l - \bar{x}_i)(x_j^l - \bar{x}_j)}{\sqrt{\sum_{l=1}^n (x_i^l - \bar{x}_i)^2 \sum_{l=1}^n (x_j^l - \bar{x}_j)^2}}, r \in [-1; 1] \quad (1)$$

Вхідними даними є значення індикаторів стану фінансової безпеки України, окрім обсягів вивезення за межі країни фінансових ресурсів та індексу ЕМВІ+Україна. Результати перевірки на наявність мультиколінеарних зв'язків між парами факторних ознак та інтегральним індексом стану фінансової безпеки України дозволили нам залишити 6 показників стану фінансової безпеки України, які не перебувають у прямій функціональній залежності один від одного: співвідношення кредитів та депозитів в іноземній валюті (x_1); питома вага державного та гарантованого державою боргу, % ВВП (x_2); питома вага боргових платежів (обслуговування та погашення); % від доходів державного бюджету (x_3); питома вага кредитів в іноземній валюті, % від загального обсягу кредитів (x_4); рівень доларизації грошової маси, % (x_5); питома вага кредитів довгострокових, % від загального обсягу кредитів (x_6) (табл. 1). Ми усвідомлено використали більшу кількість індикаторів стану безпеки фінансового ринку (4 показники) у порівнянні з індикаторами стану безпеки державних фінансів (2 показники), тому що саме у фінансово-банківській сфері зароджуються глобальні кризи глобалізованого світу, появу яких необхідно попереджати оперативну.

Таблиця 1.

Результати перевірки наявності мультиколінеарних зв'язків між обраними парами факторних ознак

	y	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6
y	1,00						
x_1	-0,52	1,00					
x_2	-0,59	-0,32	1,00				
x_3	-0,57	-0,20	0,75	1,00			
x_4	-0,94	0,58	0,56	0,48	1,00		
x_5	-0,64	0,09	0,51	0,34	0,58	1,00	
x_6	0,43	0,08	-0,37	-0,63	-0,17	-0,17	1,00

Джерело: розраховано автором

Спираючись на базові ідеї поліноміального алгоритму екстраполяції параметрів стохастичних систем, розроблені І. П. Атаманюком [1; 3; с. 16-19; 4], було розроблено поліноміальну степеневу кореляційно-регресійну модель експрес-оцінки та прогнозування стану фінансової безпеки України за формулою (2).

$$m_x^{(k,N)}(1,i) = M[X(i)] + \sum_{j=1}^k \sum_{v=1}^N (x^v(j) - M[X^v(j)]) S_{((j-1)N+v)}^{(kN)}((i-1)N+1), \quad (2)$$

де $m_x^{(k,N)}(1,i)$ – експрес-оцінка стану фінансової безпеки України;

$M[X(i)]$ – середнє значення стану фінансової безпеки України;

$x^v(j)$ – емпіричні значення індикаторів стану фінансової безпеки України;

$M[X^v(j)]$ – середнє значення індикаторів стану фінансової безпеки України;

$S_{((j-1)N+v)}^{(kN)}((i-1)N+1)$ – коефіцієнти вагомості.

У процесі розробки даної поліноміальної степеневої кореляційно-регресійної моделі стану фінансової безпеки України всі значення 6-ти індикаторів, які застосовуються при побудові моделі, зведено у квадрат, відповідно, ми отримали 12 наборів даних за 2009-2018 рр., вплив яких на результативний показник стану фінансової безпеки України було оцінено. Застосувавши (2), сформовано поліноміальну степеневу кореляційно-регресійну модель, яка висвітлює вплив 6-ти індикаторів стану різних підсистем фінансової безпеки України на її інтегральний показник (3).

$$y = 45.86 + 0.108 \cdot (x_1 - 149.55) - 0.321 \cdot (x_2 - 55.07) + 0.158 \cdot (x_3 - 39.15) + 0.176 \cdot (x_4 - 44.6) + 0.129 \cdot (x_5 - 30.89) + 0.511 \cdot (x_6 - 22.18) - 0.00065 \cdot (x_1^2 - 23621.11) + 0.00091 \cdot (x_2^2 - 3370.78) - 0.00149 \cdot (x_3^2 - 2018.04) + 0.00064 \cdot (x_4^2 - 2028.12) - 0.01277 \cdot (x_5^2 - 957.28) - 0.00618 \cdot (x_6^2 - 508.16) \quad (3)$$

У табл. 2. висвітлено значення стану фінансової безпеки України, розраховані на основі поліноміальної степеневої кореляційно-регресійної моделі (3), а також абсолютні суми похибки (різниця між даними безпекового стану, визначеними за Методикою [10] та фактично отриманими значеннями стану фінансової безпеки України), і відносні суми похибки, визначені у відсотках від даних стану безпеки, визначеними за Методикою [10].

Таблиця 2.

Результати застосування методичного підходу до експрес-оцінки стану фінансової безпеки України із застосуванням поліноміальної степеневої кореляційно-регресійної моделі

Період	Стан фінансової безпеки України (за Методикою), %	Стан фінансової безпеки України (розрахований за моделлю), %	Абсолютна похибка	Відносна похибка, %
2009 р.	41,211	41,193	-0,018	-0,044
2010 р.	47,350	47,347	-0,003	-0,006
2011 р.	50,304	50,310	0,005	0,011
2012 р.	50,138	50,149	0,011	0,022
2013 р.	51,193	51,203	0,010	0,019
2014 р.	42,074	42,073	-0,001	-0,003
2015 р.	38,211	38,172	-0,039	-0,101
2016 р.	43,120	43,132	0,012	0,028
2017 р.	46,336	46,340	0,004	0,008
2018 р.	48,691	48,701	0,010	0,021

Джерело: розраховано автором

Розраховані значення стану фінансової безпеки України за розробленим експрес-методом, що базується на застосуванні поліноміальної степеневої кореляційно-регресійної моделі (3) відрізняються від емпіричних значень стану фінансової безпеки

України несуттєво, зафіксовані помилки результатів не перевищують 0,1%, що обґрунтовує твердження щодо точності прогнозів, сформованих за допомогою даної моделі. Відповідно, за оперативними даними квартальних статистичних даних 2019 року ми маємо можливість оцінити стан фінансової безпеки України ще без сформованої річної статистичної звітності (табл. 3).

Таблиця 3.

Експрес-оцінка стану фінансової безпеки України із застосуванням поліноміальної степеневі кореляційно-регресійної моделі, 2019 р.

Показник	1 квартал 2019 р.	2 квартал 2019 р.
X ₁	114,66	107,14
X ₂	58,39	57,19
X ₃	40,68	40,68
X ₄	42,12	40,54
X ₅	29,20	28,92
X ₆	22,81	21,39
Рівень фінансової безпеки держави, %	49,413	49,411

Джерело: розраховано автором

Висновки. Застосувавши запропонований методичний підхід до експрес-оцінювання стану фінансової безпеки України, ми отримали оперативні дані щодо зміни стану фінансової безпеки, які доречно використовувати у процесі подальшої розробки заходів щодо зміцнення стану фінансової безпеки України. З обережністю можемо стверджувати, що стан фінансової безпеки держави у 2019 році має тенденцію до зміцнення у порівнянні з попередніми періодами (з 48,691 % за станом на 31.12.2018 р. до 49,411 % на кінець 1 півріччя 2019 року).

Список бібліографічного опису:

1. Atamanyuk I., Kondratenko Y., Shebanin V., Sirenko N., Poltorak A., Baryshevska I., Atamaniuk V. Forecasting of Cereal Crop Harvest on the Basis of an Extrapolation Canonical Model of a Vector Random Sequence. *CEUR Workshop Proceedings*. 2019. Vol. II. pp. 302-315.
2. Korol I., Poltorak A. Financial risk management as a strategic direction for improving the level of economic security of Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2018. vol. 4. no. 1(2018). pp. 235-241. <http://dx.doi.org/10.30525/2256-0742/2018-4-1-235-241>.
3. Атаманюк И. П. Полиномиальный алгоритм оптимальной экстраполяции параметров стохастических систем. *Управляющие системы и машины*. 2002. № 1. С. 16-19.
4. Атаманюк И. П., Сиренко Н. Н., Барышевская И. В. Информационная технология управления сельскохозяйственным предприятием на основе прогнозирования его экономического состояния. *Восточно-европейский журнал передовых технологий*. 2012. № 6/4 (60). С. 68-74.
5. Крюков А. Д. Дослідження впливу складових оборотних активів підприємства на його фінансові результати на основі кореляційно-регресійного аналізу. *Управління розвитку*. 2012. №2. С. 138-140.
6. Методичні рекомендації щодо комплексної оцінки обсягів непродуктивного відпливу (вивезення) фінансових ресурсів за межі України від 24.03.2015 р. № 286. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0286731-15> (дата звернення: 03.07.2019).
7. Полторак А. С., Зайко А. О. Методологічні засади систематизації фінансової безпеки держави. *Агросвіт*. 2018. № 21. С. 65–71. DOI: 10.32702/2306-6792.2018.21.65.
8. Полторак А. С., Паламарчук В. Ю., Манукян Т. А. Развитие механизма кредитования для получения высшей освіти как напрям зміцнення рівня фінансової безпеки держави. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 23. С. 44–49. DOI: 10.32702/2306-6814.2018.23.44.
9. Полторак А. С. Системна таксономія фінансової безпеки. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2018. Вип. 3. DOI: 10.31521/2313-092X/2018-3(99).
10. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 р. № 1277. URL: <http://document.ua/prozatverdzhennja-metodichnih-rekomendacij-shodo-rozrahunku-doc168080.html> (дата звернення: 11.08.2019).
11. Роганова Г. О. Моделирование оборотных затрат предприятий за помощью методов статистического анализа. *Торговля і ринок України*. 2009. № 27. С. 476-484.

References:

1. Atamanyuk, I., Kondratenko, Y., Shebanin, V., Sirenko, N., Poltorak, A., Baryshevska, I. and Atamaniuk V. (2019). Forecasting of Cereal Crop Harvest on the Basis of an Extrapolation Canonical Model of a Vector Random Sequence. *CEUR Workshop Proceedings*, II, 302-315.

- 2.Korol, I. and Poltorak, A. (2018). Financial risk management as a strategic direction for improving the level of economic security of Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*, 4, 1(2018), 235-241. <http://dx.doi.org/10.30525/2256-0742/2018-4-1-235-241>.
- 3.Atamanyuk, I. P. (2002). Polynomial algorithm for optimal extrapolation of the parameters of stochastic systems. *Upravlyayushchiye sistemy i mashiny*, 1, 16-19.
- 4.Atamanyuk, I. P., Sirenko, N. N., Baryshevskaya, I. V. (2012). Information technology for managing an agricultural enterprise based on forecasting its economic condition. *Vostochno-yevropeyskiy zhurnal peredovikh tekhnologiy*, 6/4 (60), 68-74.
- 5.Kryukov, A. D. (2012). Doslidzhennya vplyvu skladovykh oborotnykh aktyviv pidpryyemstva na yoho finansovi rezul'taty na osnovi korelyatsiyno-rehresiyoho analizu. *Upravlinnya rozvytku*, 2, 138-140.
- 6.Metodychni rekomendatsiyi shchodo kompleksnoyi otsinky obsyahiv neproduktyvnoho vidplyvu (vyvezennya) finansovykh resursiv za mezhi Ukrainy vid 24.03.2015 r. № 286. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0286731-15>.
- 7.Poltorak, A. and Zaiko, A. (2018). Methodological principles of the state's financial security systematization. *Agrosvit*, 21, 5–71. DOI: 10.32702/2306-6792.2018.21.65
- 8.Poltorak, A., Palamarchuk, V. and Manukian, T. (2018). Development of the mechanism of lending for higher education as a way to strengthen the level of the state's financial security. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, 23, 44–49. DOI: 10.32702/2306-6814.2018.23.44.
- 9.Poltorak, A. S. (2018). Systematic taxonomy of financial security. *Visnyk aharnoyi nauky Prychornomor'ya*, 3. DOI: 10.31521/2313-092X/2018-3(99).
10. Pro zatverdzhennya Metodychnykh rekomendatsiy shchodo rozrahunku rivnya ekonomichnoyi bezpeky Ukrainy : nakaz Ministerstva ekonomichnoho rozvytku i torhivli Ukrainy vid 29.10.2013 r. № 1277. Retrieved from <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-metodychnih-rekomendacii-shodo-rozrahunku-doc168080.html>.
11. Rohanova, H. O. (2009). Modeling of Working Capital of Enterprises by Methods of Statistical Analysis. *Torhivlya i rynok Ukrainy*, 27, 476-484.

Рецензент д.е.н., професор Дубініна М.В.

DOI: <https://doi.org/10.36910/6765-2308-8559-2019-4-33>

UDC 336.761

Polishchuk V., PhD, Associate Professor

Hryhoruk T.

Huzar O.

Lutsk National Technical University

MANAGEMENT FEATURES OF BIGL IN THE CONTEXT OF FINANCIAL ENGINEERING

The article explores the possibilities of introducing financial instruments on the government securities market of Ukraine. The dynamics of changes and the structure of the state debt of Ukraine, the structure of the owners of BIGL of the country are studied. The directions of institutional corrections of the domestic government loan market in Ukraine are justified. The main factors affecting the issue and circulation of government securities are identified. The foreign experience of introducing debt programs at the state level is analyzed.

Keywords: government securities market, bonds of internal government loan (BIGL), government debt, budget deficit, government debt policy, financial engineering.

Поліщук В.Г., Григорук Т.О. Гузар О.В.

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ОВДП В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОГО ІНЖИНІРИНГУ

В статті досліджено можливості впровадження фінансових інструментів на ринку державних цінних паперів України. Вивчено динаміку зміни та структуру державного боргу України, структуру власників ОВДП країни. Обґрунтовано напрями інституційних корекцій ринку облігацій внутрішніх державних позик в Україні. Визначено основні чинники, що впливають на випуск та обіг державних цінних паперів. Проаналізовано зарубіжний досвід впровадження боргових програм на державному рівні.

Ключові слова: ринок державних цінних паперів, облігації внутрішньої державної позики (ОВДП), державний борг, дефіцит бюджету, боргова політика держави, фінансовий інжиніринг.

Полищук В.Г., Григорук Т.А., Гузар О.В.